Lietas Nr. A420138316
Lietas arhīva Nr. A42-01383-16/25

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 20.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Markovs,

piedaloties pieteicējas AS "Zemes īpašnieku ģilde" pārstāvim /pers. A/, atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas pilsētas būvvaldes pārstāvei /pers. B/ un Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvei /pers. C/

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc AS "Zemes īpašnieku ģilde" pieteikuma (reģ.Nr.579) par labvēlīga administratīvā akta par zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību un zemes ierīcības projekta izstrādes nosacījumu izdošanu zemesgabala /adrese/, kadastra Nr./numurs A/sadalei.

Aprakstošā daļa

[1] AS "Zemes īpašnieku ģilde" (turpmāk – pieteicēja) 2015.gada 15.maijā vērsās Rīgas pilsētas būvvaldē ar lūgumu pieņemt lēmumu un izdot nosacījumus zemes ierīcības projekta izstrādei zemes vienības /adrese/, kadastra Nr./numurs A/(turpmāk – Zemesgabals) sadalīšanai.
Rīgas pilsētas būvvalde 2015.gada 18.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.BV-15-8283-nd "Par zemes vienības /adrese/, kadastra Nr./numurs A/sadalīšanu" (turpmāk – Sākotnējais lēmums), ar kuru nolēma noraidīt zemesgabala sadalīšanas priekšlikumu, atsakot izdot administratīvo aktu par zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību un atsakot izsniegt projekta izstrādes nosacījumus.
Pieteicēja Sākotnējo lēmumu apstrīdēja Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā.
Ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2015.gada 8.decembra lēmumu Nr.DA-15-6785-nd "Par Rīgas pilsētas būvvaldes 2015.gada 18.jūnija lēmuma Nr.BV-15-8283-nd "Par zemes vienības /adrese/, kadastra Nr./numurs A/sadalīšanu" apstrīdēšanu" (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[1.1] Zemesgabala sadalīšanas rezultātā pieteicēja vienas zemes vienības sadale tiek veikta 604 m^2 platībā. Pieteicējas Zemesgabals, saskaņā ar Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam sastāvā esošo grafisko daļu atrodas savrupmāju apbūves teritorijā, daļēji ielu teritorijā, kā arī apbūves aizsardzības teritorijā "Teika" un daļēji vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa "Savrupmāja /adrese/" (aizsardzības Nr.5919) aizsardzības zonā. Līdz ar to uz Zemesgabala sadales priekšlikumu attiecināmi Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 "Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" 407.punktā norādītie papildus apbūves noteikumi, kas jāievēro apbūves aizsardzības teritorijā "Teika", kur noteikts, ka minimālā jaunizveidojamā zemesgabala platība ir 800 m^2.
[1.2] Vēsturiski veidojies, ka zemesgabali Teikā ir vienādas konfigurācijas un noteiktā platībā, tāpēc tie veido vienotu plānojuma struktūru un telpisko veidojumu.
[1.3] Ministru kabineta noteikumu projekta "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā teikts, ka Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumos Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" tiek ieviests jēdziens "atkāpe no minimālās platības", kas nozīmē ka pašvaldībai pie objektīviem apstākļiem pastāv iespēja sadalīt zemi, ja iztrūkst neliela platība, kas būtiski neietekmēs zemes gabala izmēru, bet formāli līdz šim nepieļāva zemes dalīšanu. Zemesgabals ar platību 604 m^2, proti, atkāpe – 196 m^2 platībā no Apbūves noteikumu 407.punktā noteiktā minimuma 800 m^2, nav vērtējama kā atkāpe no minimālās platības.
[1.4] Pieteicēja Zemesgabala sadales ieceri varētu realizēt, zemesgabalu "B" apvienojot ar citu pieguļošo zemes gabalu, tādējādi normatīvo aktu prasības un novēršot dalītā īpašuma pastāvēšanu.
[1.5] Pieteicēja Sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas iesniegumā atsaucas uz Ministru kabineta 2015.gada 8.septembra noteikumiem Nr.522 "Privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala noteikšanas kārtība", tomēr Rīgas domes pilsētas attīstības departaments norāda, ka minēto noteikumi nav attiecināmi uz konkrēto gadījumu, jo uz zemesgabala esošās ēkas atrodas vairāku privātpersonu īpašumā.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.
[2.1] Iestāde nav ņēmusi vērā, ka Zemesgabals ir pilnībā apbūvēts un uz tā atrodas divi patstāvīgi, citām un dažādām personām piederoši ēku nekustamie īpašumi – daudzdzīvokļu ēka /adrese/ un savrupmāja /adrese/. /adrese/ ir saistīta ar zemesgabalu 1201 m^2 platībā, savukārt visa sadalāmā zemesgabala platība ir 1827 m^2. Tādējādi otru atdalāmo zemes vienību nav iespējams izveidot 800 m^2 platībā dēļ esošās vēsturiski izveidojušās apbūves un apkārtējo zemesgabalu konfigurācijas un lietojuma.
[2.2] Konkrētajā situācijā ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi", kas pieļauj atkāpi no minimālās platības. Iestādes iebildums, ka atkāpe no minimālās platības ir pārāk liela, proti, 196 m^2 ir pretrunā minēto noteikumu 12.punkta mērķim. Turklāt vēsturiski dvīņu māja /adrese/ / /adrese/ atrodas uz diviem zemesgabaliem, kur zemesgabals ar kadastra Nr./numurs B/, uz kura atrodas ēka /adrese/, ir 600 m^2 platībā. Tādējādi, ja ir pieļauta atkāpe no minimālās platības attiecībā uz dvīņu ēkas otru daļu, atbilstoši pušu vienlīdzības un tiesiskās paļāvības principam, pieļaujama ir atkāpe arī attiecībā uz otru ēku.

[2.2] Atbilstoši Saeimā iesniegtajam Piespiedu dalītā īpašuma tiesisko attiecību privatizētajās daudzdzīvokļu mājas izbeigšanas likumam, piespiedu dalītā īpašuma zemesgabals sakritīs ar noteikto dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu. /adrese/, kadastra Nr./numurs C/ir privatizēta likumā noteiktajā kārtībā, tādējādi ēkas īpašumam būs pievienojama zemesgabala /adrese/3 m^2 platībā, ko pieteicējs vēlas atdalīt kā atsevišķu īpašumu. Savukārt otra Zemesgabala daļa 604 m^2 platībā atrodas zem savrupmājas /adrese/, kas jau šobrīd dabā ir atsevišķa atdalīta zemes daļa, ko lieto un izmanto minētās savrupmājas īpašnieki.

[2.3] Plānotā sadale ir loģisks kvartāla lietošanas sadalījums, kas tiesiski nostiprina jau dabā esošo un vēsturiski radušos zemesgabala lietojumu, kur noteikumu prasības formāli nav iespējams īstenot.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2016.gada 1.martā saņemts Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta paskaidrojums. Paskaidrojumā Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt pamatojoties uz Lēmumā norādīto.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 10.marta lēmumu nolemts lietā pieaicināt Rīgas pilsētas būvvaldi atbildētājas Rīgas pašvaldības pusē. Administratīvajā rajona tiesā 2016.gada 8.aprīlī saņemts Rīgas pilsētas būvvaldes paskaidrojums. Paskaidrojumā Rīgas pilsētas būvvalde pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt pamatojoties uz Lēmumā norādīto.

[5] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem.

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta un Rīgas pilsētas būvvaldes pārstāves pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Pieteicēja pieteikumā ir izteikusi prasījumu par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2015.gada 8.decembra lēmuma Nr.DA-15-6785-nd atcelšanu un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 25.janvāra lēmumu ierosināta administratīvā lieta par Lēmuma atcelšanu.

Lēmums ir pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts, ar kuru atteikts izdot administratīvo aktu par zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību un atteikts izsniegt projekta izstrādes nosacījumus.

Nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt. Tādu dod vienīgi labvēlīga akta izdošana. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku. Tādējādi atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu atcelšana, vienlaikus neuzliekot pienākumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ir bezjēdzīga, jo tā nerada tiesiskas sekas. Līdz ar to atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu tiesiskums pārbaudāms, skatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nevis vērtējams kā patstāvīgs prasījums par administratīvā akta atcelšanu.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteikums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, par zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību un zemes ierīcības projekta izstrādes nosacījumu izdošanu.

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies *(sk. Augstākās tiesas 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu)*, proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi *(sk. Augstākās tiesas 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punktu)*. Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi *(sal. Augstākās tiesas 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu)*.

Tiesa nepiekrīt pieteicējas pārstāvja tiesa sēdē norādītajam, ka prasījuma interpretācija ir pretrunā ar pieteicēja interesēm, ja mainās tiesiskais regulējums un tādēļ nav iespējams izdot labvēlīgu administratīvo aktu.

Tiesas ieskatā, ja labvēlīgu administratīvo aktu nav iespējams izdot tādēļ, ka ir mainījies tiesiskais regulējums, attiecīgi lietā izvērtējams administratīvā akta tiesiskums atbilstoši tām tiesību normām, kas bija spēkā tā izdošanas brīdī, bet tas nav pamats katrā lietā atkāpties no esošās prakses pieteikuma priekšmeta interpretācijā.

[8] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja 2015.gada 15.maijā vērsās Rīgas pilsētas būvvaldē ar iesniegumu, kurā lūdza pieņemt lēmumu un izsniegt tehniskos noteikumus.

Saskaņā ar Zemes ierīcības likuma 7.panta pirmo daļu zemes ierīcības projektu izstrādā, ievērojot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu.

Ministru kabineta 2011.gada 12.aprīļa noteikumu Nr.288 "Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.288) 4. punkts noteic, ka zemes vienību projektēšanā ievēro detālplānojumu, ja tāds ir izstrādāts projektētajā teritorijā, un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka zemes ierīcības projektam jāatbilst teritorijas plānojumā noteiktajām prasībām.

[9] Noteikumu Nr.288 9.2.apakšpunkts noteic, ka vietējā pašvaldība izdod administratīvo aktu par zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību, norādot projekta izstrādes nosacījumus.

Izskatāmajā gadījumā Rīgas pilsētas pašvaldība ir pieņēmusi lēmumu, ar kuru jau sākotnējā stadijā ir atteikusi uzsākt projekta izstrādi. Noteikumu Nr.288 normās šāda veida lēmumi nav paredzēti, jo šādā gadījuma netiek vērtēts un lemts jautājums par projekta izstrādes nepieciešamību un netiek sagatavoti nosacījumi projekta izstrādei atbilstoši noteikumu 9.2.apakšpunktam. Tomēr tiesas ieskatā ir loģiski un saprātīgi jau šāda procesa sākuma

stadijā norādīt uz tādiem šķēršļiem, kas pašvaldības ieskatā tai vēlāk liegs apstiprināt izstrādāto projektu, lai lieki netiktu izlietoti personas resursi zemes ierīcības projekta izstrādē.

[10] Iesniegtais priekšlikums paredz sadalīt Zemesgabalu, kura kopējā platība ir 1827 m^2, divās daļās, veidojot divas atsevišķas zemes vienības (sadales priekšlikumā apzīmētas ar „?" un „?") attiecīgi 1223 m^2 un 604 m^2 platībā.

Atbilstoši Rīgas teritorijas plānojumam 2006.-2018. gadam Zemesgabala atļautā izmantošana ir: 1) savrupmāju apbūves teritorija (SDz) un 2) daļēji ielu teritorija (I). Zemesgabals arī atrodas apbūves aizsardzības teritorijā "Teika", kā arī daļēji vietējas nozīmes arhitektūras pieminekļa "/adrese/" aizsardzības zonā.

Saskaņā ar Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.34) 41.punktu apbūves aizsardzības teritorijās un pilsētbūvniecības pieminekļu teritorijās zemesgabalus veido pēc konkrētajā kvartālā un/vai ielas telpā raksturīgā, dominējošā zemesgabala lieluma, pamatojoties uz zemes ierīcības ierosinātāja un/vai Būvvaldes veiktajiem izpētes rezultātiem, ja šo saistošo noteikumu 4.3.apakšnodaļā ir paredzēta konkrēta jaunveidojama zemesgabala minimālā platība attiecīgajā apbūves aizsardzības vai pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijā.

Saskaņā ar Saistošo noteikumu 407.1.apakšpunktu apbūves aizsardzības teritorijā "Teika" minimālā jaunveidojama zemesgabala platība ir 800 m^2.

No iepriekš minētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem izriet, ka Zemesgabala sadalīšanas rezultātā var tiek izveidota zemes vienība, kas nav mazāka par 800 m^2.

Saskaņā ar pieteicējas Zemesgabala sadales priekšlikumu viena zemes vienība, kas sadales priekšlikumā apzīmēta ar "?", tiek izveidota 604 m^2 platībā, kas ir neatbilstoši Saistošo noteikumu Nr.34 407.1. apakšpunktā noteiktajai minimālajai zemes vienībai.

Tas nozīmē, ka pieteicējas zemes ierīcības priekšlikums neatbilst Saistošo noteikumu Nr.34 prasībām.

Pie tam tiesa norāda, ka jaunizveidojamās zemes vienības, kas sadales priekšlikumā apzīmēta ar "?", platības atkāpe no Saistošajos noteikumos Nr.34 norādītās nav uzskatāma par maznozīmīgu, jo atkāpe ir apmēram ¼ daļa.

[11] Civillikuma 927.pantā noteikts, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesības par lietu, t.i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Ar pārsūdzēto Lēmumu pieteicējai tiek liegta iespēja rīkoties ar tās īpašumu pēc pašas ieskatiem.

[11.1] Latvijas Republikas Satversmes 105.pantā ir paredzēts, ka ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.

Savukārt Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) Pirmā protokola 1.panta pirmajā daļā ir garantēts, ka jebkurai fiziskai vai juridiskai personai ir tiesības uz īpašumu; nevienam nedrīkst atņemt viņa īpašumu, izņemot, ja tas notiek sabiedrības interesēs un apstākļos, kas noteikti ar likumu un atbilst vispārējiem starptautisko tiesību principiem. Savukārt minētā panta otrajā daļā noteikts, ka minētie nosacījumi nekādā veidā nedrīkst ierobežot valsts tiesības izdot tādus likumus, kādus tā uzskata par nepieciešamiem, lai kontrolētu īpašuma izmantošanu saskaņā ar vispārējām interesēm vai lai nodrošinātu nodokļu vai citu maksājumu vai sodu samaksu.

Vērtējot to, vai īpašuma tiesību ierobežojums ir attaisnojams, ir analizējams: 1) vai ierobežojums ir noteikts ar likumu; 2) vai ierobežojumam ir leģitīms mērķis un 3) vai ierobežojums ir samērīgs ar tā leģitīmo mērķi.

[11.2] Vērtējot īpašuma tiesību ierobežojuma attaisnojamību, pirmām kārtām pārbaudāms, vai ierobežojums noteikts ar pienācīgā kārtībā pieņemtu likumu (*sal. Satversmes tiesas 2000.gada 30.augusta sprieduma lietā Nr.2000-03-01 secinājumu daļas 5.punktu*).

Satversmes tiesa, ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, ir atzinusi, ka īpašuma tiesību ierobežojumus var noteikt ne tikai ar Saeimas pieņemtu likumu, bet arī citu vispārsaistošu (ārēju) normatīvo aktu, ja vien tas atbilst noteiktiem kritērijiem. Šādam normatīvajam aktam ir jābūt izdotam, pamatojoties uz likumu, publicētam vai citādā veidā pieejamam un pietiekami skaidri formulētam, lai adresāts varētu izprast savas tiesības un pienākumus, kā arī tam jāatbilst tiesiskas valsts principiem (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2002.gada 20.maija sprieduma lietā Nr.2002-01-03 secinājumu daļu*). Tāpat tiesību normai jābūt pietiekami skaidrai, lai persona varētu paredzēt tās piemērošanas sekas (*sk. Satversmes tiesas 2005.gada 7.marta sprieduma lietā Nr.2004-15-0106 22.punktu*).

Viena no pašvaldības pastāvīgajām funkcijām publisko tiesību jomā ir gādāt par pašvaldības teritorijas attīstību, izstrādājot teritorijas plānojumus (arī apbūves noteikumus) un kontrolējot to ievērošanu (*sk. likuma „Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 13. un 14.punktu, Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12.pantu, Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 1.punktu*). Zemes gabala sadalīšana ir jautājums, kas ietilpst teritorijas plānošanas jomā, turklāt sadalīšana nosaka arī tālākus risinājumus attiecībā uz būvniecību, kas arī ietilpst teritorijas plānošanas jomā.

Teritorijas attīstības plānošanas likuma 7.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka Ministru kabineta kompetence ir noteikt vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu saturu, izstrādes un sabiedriskās apspriešanas kārtību, līgumā par lokālplānojuma vai detālplānojuma izstrādi un finansēšanu iekļaujamos nosacījumus.

Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumu Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 26.punktu teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ietver spēkā esošo lokālplānojumu un detālplānojumu sarakstu un nosaka konkrētas prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā, teritorijas plānojuma īstenošanas kārtību un citas prasības, aprobežojumus un nosacījumus, ņemot vērā ainavu izvērtējumu, teritorijas īpatnības un specifiku.

Līdzīgs regulējums bija noteikts Teritorijas plānošanas likumā un Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumos Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi", kuri bija spēkā līdz 2011.gada 30.novembrim.

No minētajām tiesību normām izriet, ka pašvaldībai ir tiesības teritorijas plānojumā ietvert noteikumus nekustamo īpašumu sadalīšanai. Konkrētie ierobežojumi Zemesgabala sadalīšanai izriet no Saistošajiem noteikumiem Nr.34.

Ņemot vērā iepriekš minēto, atzīstams, ka ierobežojumi Zemesgabala sadalīšanai ir noteikti ar likumu Satversmes 105.panta un Konvencijas Pirmā protokola 1.panta otrās daļas izpratnē.

[11.3] Pārbaudot ierobežojuma mērķi tiesa secina turpmāk minēto.

Tiesas ieskatā vēsturiskā plānojuma un arhitektoniskā mantojuma aizsardzība var būt leģitīms mērķis īpašuma tiesību ierobežojumam. Leģitīma mērķa esība savukārt liecina par to, ka īpašuma tiesību ierobežojums ir noteikts sabiedrības interesēs (*sk. Satversmes tiesas 2009.gada 13.februāra sprieduma lietā Nr.2008-34-01 19.punktu*).

[11.4] Savukārt attiecībā uz samērīguma apsvērumiem, Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi (*sk., piemēram, Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2010.gada 29.marta sprieduma lietā Depalle v. France 83.punktu*), ka, vērtējot to, vai starp īpašuma tiesības ierobežojošajiem līdzekļiem un

ar īpašuma tiesību ierobežojumu sasniedzamo mērķi ir ievērots saprātīgs samērīgums, valstij ir plaša rīcības brīvība gan attiecībā uz iejaukšanās līdzekļu izvēli, gan novērtējot to, vai iejaukšanās sekas ir attaisnojamas ar vispārējām interesēm ar mērķi sasniegt attiecīgā likuma mērķi. Nepieciešamais līdzsvars nebūs ievērots, ja personai, kuru minētie ierobežojumi skar, būs jāpacieš individuāla un pārmērīga nasta. Šajā sakarā Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir arī vairākkārt norādījusi, ka reģionālā plānošana un vides saglabāšanas politika, kurā dominē sabiedrības vispārējās intereses, piešķir valstij rīcības brīvību, kas ir lielāka nekā tikai attiecīgās civiltiesības *(Sk. Augstākās tiesas 2013.gada 30.jūlija sprieduma lietā SKA-351/2013 23.punktu).*

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesas ieskatā ierobežojums Zemesgabala sadalei, ir uzskatāms par samērīgu, nodrošinot sabiedrības intereses vēsturiskā plānojuma saglabāšanā.

[11.5] Ņemot vērā iepriekš minēto, Saistošajos noteikumos Nr.34 ietvertie ierobežojumi zemesgabalu sadalīšanai ir noteikti ar likumu (tostarp pašvaldība, nosakot minētos ierobežojumus, nav pārsniegusi savu kompetenci, kā arī tie ir atbilstoši tiesību normām, kurām ir augstāks juridiskais spēks), tiem ir leģitīms mērķis un tie ir samērīgi Satversmes 105.panta un Konvencijas Pirmā protokola 1.panta otrās daļas izpratnē. Savukārt pašvaldībai konstatējot, ka konkrēta nekustamā īpašuma sadalīšana neatbilst Saistošajiem noteikumiem Nr.34, nav tiesības pieļaut sadalīšanas procesa uzsākšanu.

[12] Pieteicēja norāda, ka vēsturiski dvīņu māja /adrese/ un /adrese/ atrodas uz diviem zemesgabaliem. Mājas daļa /adrese/ atrodas uz zemesgabala, kura platība ir 600 m^2.

Tiesas ieskatā vēsturiski izveidojusies situācija, kura neatbilst pašlaik spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, nevar būt par pamatu tam, ka pieteicējai tiku izdots labvēlīgs administratīvais akts. Šī situācija nav pretrunā ar tiesiskās paļāvības un vienlīdzības principu, jo ir izveidojusies citos vēsturiskajos apstākļos, proti, pirms stājās spēkā Saistošie noteikumi Nr.34 un Zemes ierīcības likums.

Nav pamatota pieteicējas norāde uz līdzīgu zemes gabalu sadalīšanas gadījumu /adrese/, jo šīs zemesgabals neatrodas apbūves aizsardzības teritorijā, tāpēc tam piemērojams atšķirīgs tiesiskais regulējums.

[13] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, ka nepastāv priekšnoteikumi pieteicējam labvēlīga administratīvā akta izdošanai, jo Zemesgabala sadale nav pieļaujama atbilstoši Saistošajiem noteikumiem Nr.34. Tas nozīmē, ka pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 254.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt AS "Zemes īpašnieku ģilde" pieteikumu (reģ.Nr.579) par labvēlīga administratīvā akta par zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību un zemes ierīcības projekta izstrādes nosacījumu izdošanu zemesgabala /adrese/, kadastra Nr./numurs A/sadalei.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis *(paraksts)* M.Markovs

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas tiesnesis

Rīgā 2016.gada 20.maijā M.Markovs